

Mgr Anna Zalewska

STRESZCZENIE

Fenomen kultu Santa Muerte w świetle antropologicznej analizy materiału kultury meksykańskiej ze szczególnym uwzględnieniem religijności ludowej

Praca napisana pod kierunkiem dr. hab. Ryszarda Paradowskiego, prof. ucz.

Rozprawa ma na celu zaprezentowanie złożoności kultu Santa Muerte oraz poziomu istotności zjawiska zarówno dla Meksyku i Latynoameryki, jak i w skali globalnej. Na bazie przeprowadzonej analizy i badań terenowych wysnuto wnioski, że Święta Śmierć jest częścią alternatywy, innego porządku kulturowego, opartego na wartościach matriarchalnych wedle teorii Bachofena, tożsamych z Turnerowskim *communitas*. Porządek ten został tu nazwany karnawałowym, czyli ulegającym mechanizmowi karnawalizacji – odwrócenia - w rozumieniu antropologicznym. Ponadto Santa Muerte stanowi bardzo ważny zbiór symboli wchodzących w relację ze sobą oraz z innymi postaciami, takimi jak Matka Boska z Guadalupe. Wskazuje to na wielowymiarową symbolikę omawianej figury, w której śmierć stanowi jedynie element całego złożonego kodu semiotycznego. Co więcej, kult ma bardzo istotny wymiar psychologiczny, a sama figura może być wizualizacją siły psychicznej u ludzi, którzy czują się pozostawieni sami sobie. Jest więc traktowana przez swoich wyznawców jako opiekunka, - na wzór figury matki - która wypełnia ich emocjonalne potrzeby, czego nie daje im religia oficjalna. Jest to dla nich ważne ze względu na słabość instytucji państwowych, rządu czy policji, nie mogącymi zapewnić obywatelom poczucia bezpieczeństwa.

